

יד

סירכא תלוי' מחיתוך שאומר הבודק ברי לי שלא היתה דבוקה בשעת הכנסת ידו

ועוד י"ל קושית הכו"פ הנ"ל, על פי מ"ש הראש אפרים בסי' ל"ט ס"ק קכ"א, באם יש סירכא תלוי' יוצא מחיתוך אונא או אומא, ויש איזה ריעותא ורושם בחיתוך אונא חבירתה נגד מקום הסירכא, שנראה שהסירכא ניתקה משם, ואין כאן ענין שנוכל לתלות שנתפרק אחר שחיטה ע"י הכנסת יד הטבח בחוזק וכדומה, יש להטריף. וכתב שם בפרי תבואה סעיף צ"ח דאין תולין בין אם הבודק מסתפק שמא היתה דבוקה בדופן אלא שניתקה ע"י הכנסת ידו בחוזק למקום ההוא ובין אם הבודק אומר ברי לי שלא היתה הסירכא דבוקה לדופן בעת בדיקתו, בין כך ובין כך יש להטריף.

ובס"ק קכ"א ברא"פ מביא דברי הרשב"ץ בספר יבין שמועה שכתב וז"ל, אע"פ שהתרנו סירכא תלוי', אם ראינו בדופן סי' סירכא, אם אומר הבודק ברי לו שלא היתה שם סירכא דבוקה נאמן הוא דע"א נאמן באיסורין כמו שכתבנו, ואם נסתפק הדבר וראינו שהסירכא תלוי' הוא כנגד אותו הסי' יש לחוש לה ויש להתירה בנפיחה שלא לאבד ממון ישראל עכ"ל. וכתב הרא"פ וז"ל, מבואר מדבריו דדוקא אם יש להסתפק שהיתה דבוקה בשעת שחיטה רק שהבודק העבירה משם בחוזק ידו אז יש לחוש לה, משא"כ כשהבודק אומר ברי לי שלא היתה הסירכא דבוקה אין תולין לומר שהיתה דבוקה שם בחייה ונתפרקה מאליה, ואע"פ שיש סי' בדופן מ"מ סי' לאו מלתא הוא להטריף מחמת זה וכו'. ולפי"ז באומר ברי לי ה' מקום להתיר כמ"ש הרשב"ץ, אך מסתימת דברי הרמ"א נראה בכל גוונא יש לאסור. ואפשר דגם הרשב"ץ דמתיר אינו מטעם דאמרינן שאין חוששין למה שיש סי' סירכא בדופן, דודאי סימנא מלתא, רק שדעת הרשב"ץ בזה דכל שהבודק אומר ברי לי שלא היתה סירכא דבוקה א"כ ע"כ שבחייה נתפרקה מצד הדופן, וכיון שנתפרקה מצד הדופן אין כאן בית מיחוש וכו', והוא שיטת הרשב"א ז"ל שיש סירכא בלא נקב, משא"כ לדין דחיישינן לשיטת רש"י, א"כ אף אם מתפרקת מהדופן ג"כ טריפה, כיון שעכ"פ יש נקב בריאה שהסירכא מורה לנו כן ואין כאן סתימה, ואם אף שהבודק אומר ברי לי שלא היתה דבוקה בשעת הכנסת ידו, מ"מ סימני הדופן מוכיחין שהי' כאן סירכא דבוקה, ואע"פ שנתפרקה מחיים טריפה כיון שיש כאן נקב בריאה עכ"ל.

נמצא יש נ"מ בין שיטת רש"י ז"ל לשיטת התוס' ז"ל בסירכא תלוי' מחיתוך שאומר הבודק ברי לי שלא היתה דבוקה בשעת הכנסת ידו, לשיטת רש"י ז"ל אסור ולשיטת התוס' והרשב"א ז"ל ושאר פוסקים דיש סירכא בלא נקב מותר ודו"ק.

טו

נמצא תחוב מחט בחיתוך אחד והסירכא מכסה הנקב ונסכרא לאונא שאצלה

ועוד נלפענ"ד ליישב בס"ד קושית הכו"פ הנ"ל, והוא דהנה הפרמ"ג בסי' ל"ט במ"ז ס"ק ד' הביא השאלה מה שכתב בפרי תואר סוף ס"ק ו' וז"ל שם¹⁸, עובדא הי' שהי' מחט תחוב

בין ב' חיתוכי דאוני חצי' באחת וחצי' בחבירתה, וסירכה הקיפה סביב מקום המחט, לתוס' ודאי טריפה, וגם לרש"י ז"ל יש לומר דטריפה ע"ש. וכתב עליו המ"ז הנ"ל דיפה כתב, וגם אף אי לא נתחב רק בחיתוך אחד והסירכא מכסה הנקב ונסרכה לאונא שאצלה אסור גם לרש"י ז"ל, כדכתב הרא"ה לרש"י הטעם דמהני סתימה דסירכה משום דיש נקבים עומדים מעיקרא להעלות סתימה ורפואה, וזה לא שייך רק בחולי דהיינו בנקב דמחמת חולי משא"כ בנקב דמחט, עיי"ש בפרמ"ג במ"ז סי' ל"ט ס"ק ד'.

וכתב עליו המקדש מעט וז"ל בסי' ל"ט ס"ק מ', ואינו נראה לחלק בין נקב דחולי לנקב דמחט כמ"ש בזה, וכ"נ דעת רא"פ סי' ל"ו ס"ק ע"ו ולבושי שרד שם ס"ק מ"ח שכתבו ליישב הא דמחט שנקבה לסמפון דמנהג סתימת הבשר ולא אמרינן כבר נטרפה, ועוד דהמחט מקצתה בנקב ומנעה הסתימה [משום דסתימה] דהשתא מועיל להכשיר למפרע כמ"ש הרא"ה להכשיר בסירכא כסדרן, וא"כ לרש"י ז"ל הי' צריך להיות כשר, מיהו מ"מ בנידון הפר"ת והמ"ז מ"מ טריפה לדידן מספק בשביל שיטת התוס' ודו"ק, עיי"ש במקדש מעט סי' ל"ט ס"ק מ'.

נמצא לפי דברי המק"מ יש נ"מ גדולה בין שיטת רש"י ז"ל דכשר בנמצא תחוב מחט בחיתוך אחד והסירכא מכסה הנקב ונסכרא לאונא שאצלה, דמותר לרש"י ז"ל, ולשיטת התוס' ז"ל אסור עפ"י דברי המקדש מעט הנ"ל.

מ"ז

סרובה האונא או האומא לגרגרת

ועוד¹⁹ י"ל קושית הכו"פ הנ"ל, לפימ"ש השמלה חדשה בסי' ל"ט סעיף כ"ד הטעם דבסרובה האונא או האומא לגרגרת דטריפה, הטעם משום דגרגרת קשה היא ואינו מגין, וכתב במקדש מעט ס"ק ע"ט ע"ז וז"ל, דהוה כנסרכה לעצם דלקמן סעיף נ"ג, דאין הסירכה סותמות אע"פ שהוא במקום רביתא דאולי דמ"מ תסתור הסירכא ותיקלף מהעצם, וה"נ כאן אף דאונות העליונות הם תמיד במצר הגרגרת והוה כל דופן במקום רביתא דאוני, מ"מ הוה כעצם וטריפה. וזה דוקא לשיטת רש"י דאין סירכה בלא נקב, אבל לשיטת התוס' ושאר פוסקים דיש סירכא בלא נקב כשר כאן, דאף שתנתק הסירכא מן הגרגרת מ"מ פירוק בכח לפרק עמו קרום הריאה לא שייך כאן כן[מן] דלא שייך לכסדרן, אלא דאנן מטריפין משום שיטת רש"י ז"ל, עכ"ל ודו"ק. הרי להדיא נ"מ גדולה בין שיטת רש"י ז"ל לשיטת התוס' והבן.

*

בהא דילפינן רוב משחיטה

והנה ראיתי בספר דעת קדושים בסי' ל"ט ס"ק א' שהביא קושיא בשם בן הרב ממאניסטרישין על הא דמוכח בש"ס חולין דאזלינן בתר רובא משחיטה עצמה דלא חיישינן דלמא במקום נקב קא שחט, והקשה איך מוכח מזה דאזלינן בתר רובא דלמא באמת לא אזלינן בתר רובא, והא דלא חיישינן דלמא במקום נקב קא שחיט היינו מכח די"ל כל דפריש מרובא קא פריש, היינו דלמא באמת לא קא שרי לאכול משחיטת הבהמה רק אחר ששחט ובדק כל

19 בכתי"ק כתוב נ"ב תי' זה בקצרה (ואח"כ כתבם עוה"פ בארובה) בזה"ל: 36@ ועוד נלפענ"ד נ"מ בין רש"י לתוס' בנסרכה האונא או האומא לגרגרת, לשיטת רש"י אין זו סתימה וטריפה, אבל לשיטת התוס' כשר, ועיין במק"מ סי' ל"ט ס"ק ע"ט ודו"ק.

הי"ח טריפות ומצא דכולם שלימים שוב לא חיישין על נקב משהו במקום שחיטה, כיון דאמרין דזה המשהו מרוב של הבהמה נזדמן בידו. והאריך לתרץ קושי' זו, והעלה דאולי זה הוא כקבוע משהו דמקום שחיטה הוא כקבוע, ולא שייך בזה כל דפריש מרובא קא פריש דאין בזה גדר מעשה פרישה, עכ"ל הטהור בקיצור.

ותם אנכי ולא אדע דעת קדושים לא הקושיא ולא התירוץ, ²⁰דאם לא אזלינן בתר רובא לא שייך לומר כל דפריש מרובא קא פריש, לזאת מוכיח שפיר הש"ס דאזלינן בתר רובא מדלא חיישין דלמא במקום נקב קא שחיט), ומה שתירוץ דאולי ה"ז כקבוע ג"כ לא זכיתי להבין, דבשלמא בתשע חניות מוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרות בשר נבילה שפיר שייך כל קבוע כמחצה על מחצה דמי, דכיון דיש כאן בבירור חנות אחת שמוכרות בשר נבילה, אבל כאן אין בירור שיש כאן איסור נקב במקום שחיטה רק ספק דלמא במקום נקב קא שחיט, ולא מצינו בשום מקום דספק איסור יהי' לו דין קבוע, דוק והבן. סוף דבר לא יכולתי להבין הקושי' והתירוץ וצ"ע.

*

בדיקת הריאה מה"ת או מדרבנן ונפ"מ בזה

והנה בדין בדיקת הריאה העלה הפרמ"ג בפתיחה בסי' ל"ט דל"ה רק מדרבנן, והוכיח כן מהירושלאי ביצה דמפרש ב' דראיית ריאה מדבריהם עיי"ש. והאמת כדבריו דמדאורייתא אנו סומכין על הרוב דרוב בהמות כשירות, ומהאי טעמא אין אנו בודקין הי"ח טריפות, רק בריאה משום סירכות הוה מיעוט המצוי לזאת אנו בודקין.

ומה שאני מסתפק הוא אם מכר המעיים והדקין לנכרי, ובא הנכרי ואמר שמצא באיזה מקום שינוי מראה וקורט דם עליו, איך אנו מורין בזה, אם מחויבין אנו להאמין ולילך אצלו לראות השינוי, או נימא כיון דנכרי אינו מהימן ע"פ דין ורוב בהמות כשירות לזאת אין אנו מחויבין לבדוק השינוי, ואין אנו מאמינים לו כלל אם יש שינוי, ואפילו שיש על הדקין שום שינוי דלמא קנה אצל טבח אחר דקין ולא ואינו מהדקין שקנה אצל ישראל זה.

ומה שהביאני לזה, דהנה ראיתי בד"ק ס"ק א' ובמק"מ ס"ק א' בסי' ל"ט שכתבו דאם בא הנכרי שקנה אצל ישראל איזה צד בבהמה מצלעות או שאר אברים, ובא אח"כ ואמר שמצא איזה שינוי, מחויבין אנו לבדוק שם השינוי, אף שאין הנכרי מהימן מ"מ כשבידו יוכלו לראות ולברר ובמה דעביד לגלויי' לא יוכלו להתעלם. וראי' לזה מקידושין ס"ו ע"ב דאמרין לעולם דקא מכחיש ל' ודקאמרת אמאי מהימן דאמר ל' שלח ואחוי לך, וכן הוא בגוי ממילא ואסור לעשות עצמו כלא יודע, וגם אין מועיל רוב במה דלקמיי' למבדקי' עכ"ל הטהור.

ואנכי לא כן עמדי בדין זה, דבאמת דברי הגוי אין מועילים כלום, דאין מהימן רק בעדות אשה במסלפ"ת משא"כ כאן אם בא להגיד איזה דבר לענין איסור והיתר אין אנו משגיחין כלל עליו. ומה שהביא הד"ק ראי' מקידושין ס"ו ע"ב איני רואה שום ראי' שם מזה, דהתם בעד ישראל כשר רק שהוא עד אחד בהכחשה, אף דבשאר דוכתי לא מהימן, מ"מ כאן היכא דהכהן הוא בעל מום דהיינו שע"א מעיד עליו שהוא בע"מ מהימן מטעם תא ואחוי לך, אבל לא בנכרי שאין אנו משגיחין לדינא בשום מקום על דבריו, למה לן לטרוח ולבדוק. ובפרט שלא נוכל לברר, דאפילו אם יהי' כדבריו השינוי דלמא קנה מנכרי בשר ודקין אחרים ובהם הוא השינוי,

וידוע מה שכתבו הפוסקים לענין איכא לברורי, דאין אנו מחויבין לברר רק היכא שיהי' בירור גמור אחר הברור, משא"כ כאן אף לאחר הברור לא יהי' בירור, מהיכא תיתי החיוב שנלך לבדוק ולטרוח על דברי הנכרי שאין מהימן לעולם, וצ"ע.

ועוד נסתפקתי באם קצבים מוכרי בשר לא שאלו הרבה שנים שום שאלה על אברים הפנימים, כגון טחול וכבד וכליות ולב, שהרי אי אפשר שברבות הימים והשנים יותר מעשרים שנים שלא הי' להם שום שאלה על זה, והמורה העיד שלא באו לשאול לו שום שאלה על אברים הפנימים הנ"ל, רק מבעלי בתים יחידים נזדמן לו איזה שאלה ברבות הימים הנ"ל, אם יש להחזיק הקצבים לפושעים, או נימא כמו דאנו מחזיקין רוב בהמות בחזקת כשרות ואין אנו מחויבין לבדוק הע' טריפות ומה"ד כשר, הקצבים המה בחזקתן בחזקת כשרות.

והנה מצאתי שנשאל בזה מרן הגה"ק בעל ד"ח בסי' ל"ז בחיור"ד (ח"י.. סי' ..), והעלה אף דלכאורה הם פושעים וקלי הדעת, אך מנהג הקהלות שהקצבים אינם מוכרים האברים הפנימיים ליחידים רק מוכרים הכל לקונה אחד, ובשעת ההפשט הוא נוטל כל הבני מעיים והדברים קטנים שבבמה בבהלה, וטרוד בעבודתו ואינו משגיח כלל, יעיי"ש בדבריו הטהורים שהקצבים המה בחזקת כשרות. אך הא תינח בנידן דידי' שיש להחזיקם בחזקת כשרות, משא"כ בנידן דידן יש להסתפק שהקצבים מוכרים לאחדים האברים הפנימים, מדוע לא שאלו ברבות השנים כאלה שום שאלה ע"ז.

ואפשר בהא דסמכו על הרוב שרוב בהמות כשרות אין להחזיקם לפושעים, ואין להעבירם בעבור זה מדינא, ועל כל זה יש להעבירם על חודש ימים, אף שמדינא לא הי' עושים איסור במה שסמכו עצמם על הרוב, מכל מקום המה קלי הדעת, דבודאי הי' שם בתוך עשרים שנה שאלה על איזה אבר והם העלימו עיניהם בתוך כל הזמן כדי שלא ירגישו באיזה אבר השאלה הוא, וזה הוא קלות גדול אף שמדינא לא הי' עושים איסור, וזהו נבל ברשות התורה כמו שכתב הרמב"ן ז"ל בפרשת קדושים עיי"ש. וראוי להרב להזהירם ע"ז שלא יעשו מהיום והלאה כזאת, רק אם יראו איזה שינוי מיד יבואו לשאול להרב. ואם יראה אפילו שנה אחת שלא שאלו כל השנה שום שאלה אז יש להעבירם, ואם יתחרטו וישבו וישוכו ממעשיהם אזי אחר חודש ימים יש להושיבם בבית חנותם למכור בשר כמקדם ויש להם חזקת כשרות, כנלפענ"ד בשאלה זו בס"ד.

*

הטעם דאין מברכין על הבדיקה

והנה ראיתי מביאים בשם הכנה"ג ריש סי' כ"ט הטעם דאין מברכין על הבדיקה, כיון דבדיקת הריאה מדרבנן מפני מה אין מברכין עליה כמו על שאר מצות דרבנן כמו קריאת המגילה ונר חנוכה, משום דהבדיקה הוא אחד מחלקי השחיטה, ששחטה ע"מ לאכול אם ימצא כשרה, וכבר בירך על השחיטה. ובס' ערוגות הבושם (סי' ל"ט אות ב') הקשה ע"ז דלפי"ז לא יהי' רשאי להפסיק בין [ברכת] השחיטה להבדיקה, כיון דהברכה קאי גם על הבדיקה והוא חלק ממנה, וזה לא מצינו בשום מקום.

ולפענ"ד נראה ליישב דבשלמא מגילה ונ"ח חכו"ל תקנו מצוה זו אנו מברכין קודם עשיית המצוה, משא"כ בדיקה לא תקנו חכו"ל לבדוק הריאה רק משום שהוא מיעוט המצוי, ותיקנו גדר שלא לאכול ספק טריפה, ואם היינו יכולין לידע בבירור בלא בדיקה שאין כאן טריפות לא היינו צריכין לבדוק הריאה, ועיקר הבדיקה נתייסדה שלא לאכול טריפה ועיקר הוא הלאו

דטריפה, מש"ה לא שייך לברך על הבדיקה כאשר צונו חכו"ל דאין זה עיקר המצוה, דבשלמא בשחיטה עיקר המצוה אנו מקיימין עם השחיטה מכח וזבחת כאשר צויתך לזאת שפיר מברכין על הזביחה, משא"כ כאן אין הבדיקה עיקר המצוה מש"ה לא שייך לברך ע"ז, דוק והבן בזה כי כנים דברי.

ועיין במחזיק ברכה ריש סי' זה שכתב להדיא דאף לדעת האומרים דבדיקת הריאה מסרוכות מדינא הוא, מדרבנן ממש הוא, מ"מ לא הוי זה כעין שאר מצות דרבנן, דזה הוא רק שלא לאכול טריפה ואין הבדיקה עיקר המצוה דעיקר הוא הלאו דטריפה עכ"ל, הרי להדיא כדברינו ודו"ק.

ועי"ל דבשלמא גבי בדיקת חמץ עיקר המצוה הוא לבדוק, והבדיקה מועיל ממ"נ, אם ימצא חמץ ישרוף אותו ויציל עצמו מאיסור ב"י וב"י, ואם לא ימצא חמץ בשעת הבדיקה ערב פסח וימצא חמץ בתוך הפסח, הועיל עכ"פ שלא עבר משעת הבדיקה ואילך כמו שלא הי' שם חמץ בשעת בדיקתו, רק בתוך הפסח מתחיל זמן איסורו. זה ניחא שם, משא"כ כאן בטרופות עיקר הבדיקה משום סירכות דהוי מיעוט המצוי, וסירכות ג"כ עיקר משום סירכא שלא כסדרן שטריפה אבל משום סירכה כסדרן לא הי' לן לבדוק, ולשיטת התוס' והרשב"א ושאר פוסקים דסירכא של"כ טריפה מטעם סופו להתפרק, וע"כ זה [לא] הוי ודאי איסור רק טריפה מספק הוי, [ואפי'] לשיטת רש"י ז"ל ושאר פוסקים דאין סירכא בלא נקב ושלא כסדרן אין הסתימה יפה, ועכ"ז זה ל"ה ודאי טריפה דדלמא הי' הסתימה יפה כעת בסירכא זו, ועיין בפרמ"ג בפתיחה לסי' זה. וא"כ ל"ש לתקן ברכה על הצלה מספק איסור דע"ז יש ספק ספיקא כנגדו, ספק דלמא לא יהי' בריאה זו סירכה כלל, ואת"ל שיהי' דלמא יהי' כסדרן ולא מזיק לן כלל, ואת"ל דיהי' של"כ דלמא הסירכא סותמות כמו שחקר הפרמ"ג, אף שאנו אוסרין כל סירכא של"כ מדינא, היא רק מספקא לשיטת רש"י ז"ל והרמב"ם ושאר פוסקים שנראה שאנו מורין כותי', לזאת לא נוכל לתקן לברך ע"ז דדלמא יהי' באמת סותמות הסירכא של"כ ויהי' הברכה לבטלה, [ונמצא] שלא הועיל כלום בבדיקתו. דבשלמא בשאר בדיקה כגון חמץ ממ"נ הועיל בבדיקה כמ"ש למעלה, [משא"כ כאן] יש ג' ספיקות כנגד הבדיקה לזאת ל"ש ברכה, דוק והבן בזה כי הוא סברה נכונה בס"ד.

ומעתה נתחיל אי"ה לבאר לדינא בסי' ל"ט,

ומה' אבקש עזר שיאיר עיני בתורתו שלא אכשל בדבר הלכה, כמאמר נעים זמירות ישראל, גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, והאר עינינו בתורתך ודבק לבינו במצותך.

אגודת דפי ספר אגודת
 50K הגדול הנכבד המעלה קומתה וקנינה מנה"צ אסף לפינה"ם
 הרכב הרכב מנה"צ מנה"צ מנה"צ מנה"צ מנה"צ
 50K אהבת אמת וסמית
 100K מעות כולות אל הפסית הספר
 5K ז"ל יחי ורחמינו מרחמינו ורחמינו
 5K ה' זמל כוונתו
 40K ה' זמל כוונתו
 5K ה' זמל כוונתו
 206K ה' זמל כוונתו
 5K ה' זמל כוונתו
 100K ה' זמל כוונתו

צילום דפי מעות קדימה

מזכרונות וקולות של רבותי ושלכם
שמעו חלוקה כחבובים וכל צעדו או קולו
מתחילתו עד סוף ימיו נכבד
גב

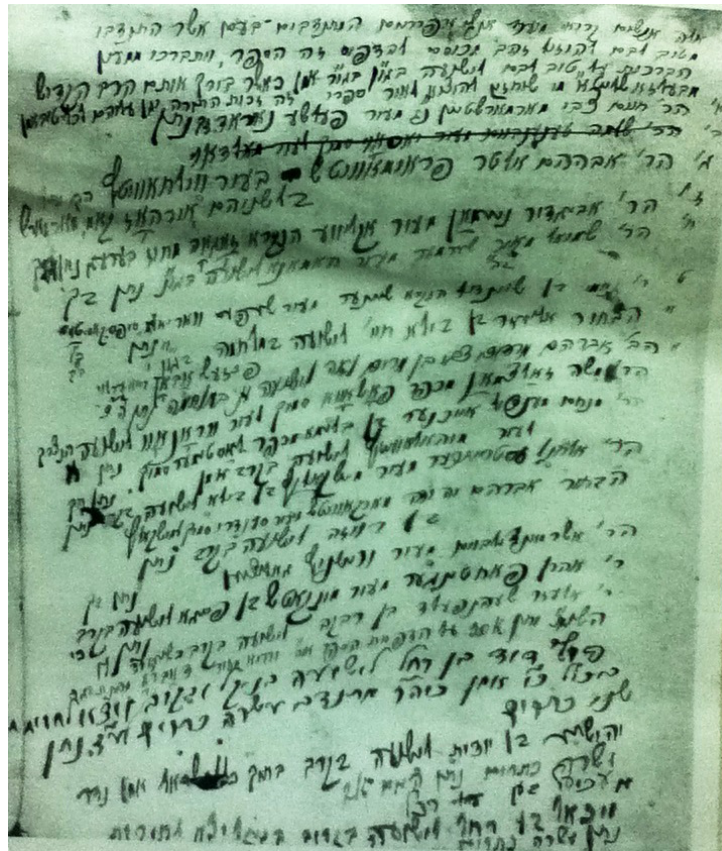
גולג ידעוהו למען ידברו פה ארץ
י' מלך דאבס
50K
20K
10K
5K

ה' דאבס גרמניה
ר' ברוך ז' קרית וכו' בירושלם ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות
ר' יוסף מלך ז' קרית וכו' בירושלם ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות
ר' אברהם בן שמשון וכו' ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות

4K
40K
20K
10K
20K
15K
10K
20K
50K
50K

ה' אברהם בן שמשון וכו' ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות
ה' אברהם בן שמשון וכו' ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות
ה' אברהם בן שמשון וכו' ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות
ה' אברהם בן שמשון וכו' ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות
ה' אברהם בן שמשון וכו' ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות
ה' אברהם בן שמשון וכו' ארץ ישראל
לשנת ה'תקפ"ב בתק"מ ושלש מאות

235
966
701K
100K
500

על ידי אכילת החומר ושתייה יותר יוכל לשמוח בשמחת נפשו

...נראה לי יותר אמיתי דפי' במדרש שמואל בפרק ד' דאבות (מ"ד) במשנה, מאוד מאוד הוא שפל רוח שתקות אנוש רמה. שהם אנשים הרודפים אחר אכילה ושתייה להרבות בשר, שהמרה בשר מרבה רמה וכו' יעו"ש. הרי אנשי חומר נק' אנוש, ושמעתי בשם מורי טעם לענג החומר בשבת הוא מצוה, שעל ידי זה יוכל הצורה לשמוח יותר בדיקות הש"י. והוא על פי משל לבן מלך שבא לו כתב מאביו בהיותו בשביה וכו' ודפח"ח: ובזה יובן חייב אינש לבסומי בפוריא, דהיינו החומר, כדי שעל ידי זה יוכל הצורה לייחד שנקרא ידע, וז"ש עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי על ידי אכילת החומר ושתייה יותר יוכל לשמוח בשמחת נפשו, אם כן נעשה החומר שמצד הקליפה הנקרא ארור כסא לקדושה שהיא הצורה שנקרא ברוך, ונעשה מהחומר צורה הכל טוב, ואין הפרש בין החומר והצורה. וז"ש עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי: (תולדות יעקב יוסף פרשת בא - אות ח)